

Methodieken en werkvormen

*Module Veiligheid en gezondheid op kamp - Vuur stoken -
“Workshop veiligheid en vuur”*

Maker: Kampeerteam Scouting Overijssel
Functie: Trainer Scouting Overijssel
Datum van productie: 25 november 2014

Module Veiligheid en gezondheid op kamp – Vuur stoken
Leeftijd: Welpen- en scoutsleiding
Duur: 30 minuten
Groepsgrootte: N.v.t.
Locatie: Binnen/buiten

Korte inhoud:

Cursisten kennen de 'punten van veiligheid' van het op kamp gaan (in het bijzonder van vuur) en weten wat ze er aan kunnen doen.

Dit is geen officieel document van Scouting Nederland, maar is door Scouting Nederland geselecteerd omdat het een goed voorbeeld is van hoe je zelf met dit onderwerp aan de slag kunt gaan. Hierdoor kan het zijn dat sommige onderdelen van dit document niet geheel overeenkomen met wat Scouting Nederland normaal communiceert.

Veiligheid en vuur

NB: niet over de kunst van het bouwen van vuur....

doelgroep: welpen & scouts

cursusdoelstelling (eindtermen): cursisten kennen 'punten van veiligheid' van het op kamp gaan (in het bijzonder van vuur) en weten wat ze er aan kunnen doen

methodiek: laat cursisten zelf met veiligheidsthema's komen en ev. aanvullen a.d.h.v. de onderstaande aandachtspunten. Niet alle thema's even relevant voor alle speltakken.

benodigde materialen: geen

duur: 30 minuten

Inhoud workshop:

fietstochten

- | discussie: in grote groepen of kleine groepjes (geen waarheid)
- | voldoende begeleiders voor het aantal jeugdleden (1 op ca. 4/5?)
- | automobilisten ev. even tegenhouden (hesjes)
- | verbandtrommels mee
- | vraag ouders om goede fietsen (o.m. verlichting)
- | zo min mogelijk bagage mee op de fiets en deze goed vastmaken, geen rugzakken
- | voldoende rusten, vooral op terugreis

voettochten

- | buiten de bebouwde kom links lopen
- | 's nachts reflectoren dragen, automobilisten niet in de ogen schijnen

spelen

- | scherpe en kwetsbare dingen aan de kant: brillen, messen, horloges
- | oppassen met nat gras
- | onbekend terrein voor nachtspelen ook overdag bekijken (prikkel draad en -struiken, kuilen, greppels) en toestemming vragen aan beheerder

zwemmen

- | heeft ieder jeugdlid diploma? (schoolzwemmen is niet meer verplicht) en mag een jeugdlid zwemmen van ouders?
- | is er toezicht? badmeesters of ev. zelf bij recreatieplassen
- | spreek af waar gezwommen mag worden en waar niet

koken

NB: let op overlap met workshop kooktoestellen

NB: aparte demonstratie 'vlam in de pan'

- | niet te dicht bij tent
- | niet in de tent (ook niet als het regent)! i.v.m. koolmonoxide-vergiftiging, eventuele lekkage en brandgevaar. Vooral in kleine tentjes en met benzinebranders.
- | tafelvuren niet te hoog voor jeugdleden
- | weet wat te doen bij brandwonden
- | gasflessen niet in de volle zon
- | gasflessen niet in kuilen of (i.v.m. lekken / gas is zwaarder dan lucht en hoopt zich op)

kampvuren

- | plaats: niet onder laaghangende takken, niet te dicht bij tenten i.v.m. vonken (en ook rook), houdt rekening met de wind
- | voorzorg: zorg voor blusmiddelen (zand, schop, blusser) en koelmiddelen (water)
- | voorzorg: vuur niet laten branden bij het verlaten
- | vuur niet opstoken door benzine o.i.d. erover te gooien, zeker niet als het al brandt (al helemaal niet als er jeugdleden bij staan!), wel kun je hout vooraf met benzine besprenkelen om er zeker van te zijn dat je vuur aankrijgt (maar de echte scout...)
- | laat vuurstoker geen nylon of fleecedekleding dragen i.v.m. ontvlambaarheid

bijlen

NB: let op overlap met workshop over bijlen

- | goed onderhoud (losse koppen / botte, afketsende bijlen)
- | goede instructie (techniek, stoppen bij vermoeidheid)
- | afstand houden met mensen en bomen etc., maar ook niet hakken als je alleen bent
- | hoe te lopen met bijlen en bijlen opbergen

messen

- | veroorzaker van vele scoutingongelukjes
- | mogen jeugdleden messen meenemen en wanneer gebruiken ze die?
- | algemeen: regels duidelijk stellen en naleven en tegelijkertijd jeugdleden goed instrueren (ze doen het toch wel achter de dikke boom)
- | van je afsnijden, zorg voor scherp mes (ketst niet af), niet te groot voor de gebruiker, niet lopend snijden, niet te dicht bij anderen in de buurt

pionieren

- | controleer pionierhout (geen scheuren, spijkers etc.) door ze te laten trillen
- | controleer touw (niet versleten?): bij natuurlijk touw uit elkaar draaien en kijken naar schimmel
- | weet wat je doet bij grote objecten (torens, familieschommels): maak driehoeksverbindingen, gebruik dik genoeg hout, gebruik nieuw touw voor cruciale sjoorringen

- █ zorg dat jeugdleden goed geïnstrueerd zijn als ze pionieren
- █ touwen niet in zand laten slingeren en erop gaan staan
- █ bij afbraak niet gooien met palen en touwen goed opbergen: zand afkloppen en goed drogen
- █ zie verder het boek 'pionieren'

kabelbanen

- █ voorbereiding: controleer touw zorgvuldig, kies locatie niet te dicht bij tenten en over looproutes, kies goede klimboom, pionier eventuele extra grepen
- █ bij spanapparaat: laat over aan deskundigen, bij spannen zelf: geen jeugdleden in de buurt
- █ controleer bevestiging touw boven en onder. Maak bevestiging onder niet te hoog omdat vooral de lichte jeugdleden dan te laat de grond raken
- █ goede rem (bijv. parallele lijn door oog of karabiner, die je van de hoofdlijn wegtrekt bij het afdalen)
- █ gebruik bij voorkeur een zitje, bij hangconstructies bestaat de kans dat mensen loslaten (juist op het hoogste punt, bij het springen), vooral als de handen vochtig zijn (angstzweet, regen), eventueel op te lossen met extra lussen of zekering
- █ baken het traject goed af
- █ probeer als leiding eerst goed zelf uit
- █ laat jeugdleden zich niet dwingen er van af te gaan
- █ maak afspraken over gebruik: niet zonder toezicht
- █ bij afbraak: rol touw en zeker staaldraad zonder kinken op, zonder zand en goed drogen

blokhut / kampterrein

- █ zie lijst met aandachtspunten bij 'accommodatie'

algemeen

- █ rol van vermoeidheid op inschattingsvermogen en oplettendheid (leiders in auto...)
- █ gedrag onder groepsdruk bij jeugdleden
- █ alcohol ('s avonds, bij calamiteiten)
- █ EHBO (aparte workshop)